

УДК 336.748.12(477)

О. В. Шишкіна, канд. екон. наук, доцент

Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів, Україна

О. С. Жук, канд. екон. наук

Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ, Україна

Ю. В. Краснянська, студентка

Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів, Україна

ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ОСНОВИ Й ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ РЕЖИМУ ІНФЛЯЦІЙНОГО ТАРГЕТУВАННЯ В УКРАЇНІ

Е. В. Шишкіна, канд. екон. наук, доцент

Черниговский национальный технологический университет, г. Чернигов, Украина

Е. С. Жук, канд. екон. наук

Киевский национальный торгово-экономический университет, г. Киев, Украина

Ю. В. Краснянская, студентка

Черниговский национальный технологический университет, г. Чернигов, Украина

ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНЫЕ ОСНОВЫ И ОСОБЕННОСТИ ПРИМЕНЕНИЯ РЕЖИМА ИНФЛЯЦИОННОГО ТАРГЕТИРОВАНИЯ В УКРАИНЕ

Olena Shyshkina, PhD in Economics, Associate Professor

Chernihiv National University of Technology, Chernihiv, Ukraine

Olena Zhuk, PhD in Economics

Kyiv National University of Trade and Economics, Kyiv, Ukraine

Yuliia Krasnianska, student

Chernihiv National University of Technology, Chernihiv, Ukraine

THEORETICAL AND APPLIED BASES AND FEATURES OF USING INFLATION TARGETING IN UKRAINE

Досліджено сутність і зміст дефініції «інфляційне таргетування». Визначено основні чинники і передумови застосування режиму інфляційного таргетування Національним банком України. Сформульовано імовірні позитивні і негативні наслідки цього режиму для економіки України. Визначено основні шляхи подолання негативних наслідків режиму з урахуванням іноземного досвіду.

Ключові слова: монетарний сектор; грошово-кредитна політика; інфляційне таргетування; валютний курс; доларизація економіки; м'яка валюта; фінансовий ринок.

Исследована сущность и содержание дефиниции «инфляционное таргетирование». Определены основные факторы и предпосылки применения режима инфляционного таргетирования Национальным банком Украины. Сформулированы возможные позитивные и негативные последствия этого режима для экономики Украины. Определены основные пути преодоления негативных последствий режима с учетом зарубежного опыта.

Ключевые слова: монетарный сектор; денежно-кредитная политика; инфляционное таргетирование; валютный курс; доларизация экономики; мягкая валюта; финансовый рынок.

In the article the essence and the content of definition of "inflation targeting" have been investigated. The main factors and preconditions of using inflation targeting mode by the National Bank of Ukraine have been determined. The possible positive and negative consequences of this regime for the economy of Ukraine have been formulated. The main ways of overcoming the negative consequences of the mode taking into account a foreign experience have been determined.

Keywords: monetary sector; monetary policy; inflation targeting; exchange rate; dollarization of the economy; soft currency; financial market.

Постановка проблеми. Нині, в період поглиблення фінансово-економічної кризи, стрімкої мінливості господарських процесів, налагодження нових міжнародних зв'язків, для України актуальним є питання обґрунтованого вибору режиму грошово-кредитної політики і створення у процесі діяльності Національного банку України належних умов для ефективного інфляційного таргетування [7].

Вибір центральним банком нашої держави курсу на впровадження цього режиму спричинив палкі дискусії між науковцями та практиками грошово-кредитної сфери щодо доцільності його застосування. Зауважимо, що прибічники інфляційного таргетування, насамперед, акцентують увагу на можливій стабілізації економічного розвитку країни в майбутньому у разі його успішної реалізації. Опоненти ж вважають неможливим ефективне функціонування цього режиму внаслідок наявності ряду суттєвих перешкод соціально-економічного, організаційно-управлінського і політико-правового характеру.

У цих умовах зростає потреба у своєчасному моніторингу сучасного стану економіки України з погляду потенційного впровадження інфляційного таргетування, прогнозування можливих тенденцій розвитку національного господарства на конкретних етапах застосування такого режиму, дослідження передового досвіду держав світу з метою його адаптування до українських реалій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Особливості впровадження та специфічні аспекти функціонування режиму інфляційного таргетування вивчали вітчизняні та іноземні науковці, такі як: Т. Савченко, А. Гриценко [4; 5], Дж. Хеммонд [22], О. Шаров, Т. Кричевська [4], Г. Саймонс та інші. Дослідження переваг та недоліків цього режиму знайшли відображення у роботах О. Малахової [10], О. Мірошника [12], О. Примостки [17] тощо. Проблема використання світового досвіду інфляційного таргетування в сучасних умовах розвитку національної економіки присвячені праці О. Петрик [15], Б. Мойсеєнко [14], Ю. Шкодкіної [24], Т. Ковальнової, В. Бровко [8] та інших.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значну кількість наукових праць, присвячених проблемам і перспективам впровадження режиму інфляційного таргетування в Україні, багато питань залишаються недостатньо висвітленими. Зокрема, це стосується комплексного дослідження режиму інфляційного таргетування з виділенням певних проблем, що ставлять під загрозу його успішне використання в нашій державі. Недостатнє розкриття цього питання у науковій літературі зумовлює актуальність подальшого вивчення вказаних аспектів, які, серед іншого, повинні бути орієнтовані на обґрунтовану розробку рекомендацій щодо адаптації режиму інфляційного таргетування до існуючої фінансово-економічної ситуації в Україні.

Мета статті. Метою статті є системне дослідження особливостей режиму інфляційного таргетування, у тому числі: вивчення й уточнення сутності цього поняття та його ключових параметрів, переваг і недоліків; діагностування економічної ситуації в Україні у розрізі аспектів, що впливають на ефективність функціонування такого режиму, виділення й узагальнення потенційних проблем; дослідження передового досвіду країн світу щодо впровадження інфляційного таргетування з метою адаптації використання теоретичних та практичних напрацювань у сучасних умовах розвитку України.

Виклад основного матеріалу. Важливою умовою успішного функціонування і розвитку економічної системи держави є зважений і обґрунтований вибір режиму грошово-кредитної політики як орієнтиру та комплексу правил управління грошово-кредитною сферою, дотримання яких повинно забезпечити прийнятний інфляційний рівень та макроекономічну стабільність. Національний банк України для досягнення цієї мети та сприянню подальшому підтриманню цінової стійкості обрав режим інфляційного таргетування. Визначення особливостей застосування та переваг і недоліків цього режиму потребує передусім дослідження сутності цього поняття як економічної категорії (табл.).

Таблиця 1

Дефініції поняття «інфляційне таргетування»

Науковці	Дефініція
1	2
Мищенко В. І.	монетарний режим, який передбачає відповідальність центрального банку за дотримання проголошеного значення офіційного показника інфляції (таргету) протягом визначеного періоду часу [13]
Ковальова Т. В., Бровко В. М.	найбільш популярна стратегія монетарного режиму, в якій як номінальний якір використовують публічно проголошену інфляційну мету [8]
Петрик О.	концептуальна система монетарного устрою, яка характеризується публічним проголошенням офіційної кількісної цілі щодо інфляції (або інтервалу) на середньострокову перспективу (на період або кілька періодів, через які дія основного інструменту монетарної політики – відсоткової ставки – набуває найбільшого впливу на інфляцію) та чітким розумінням і впевненістю в тому, що низька і стабільна інфляція є основною метою монетарної політики у довгостроковому періоді [16]

Закінчення табл. 1

1	2
Бернанке Б.	основа для грошово-кредитної політики, яка характеризується публічним оголошенням офіційних кількісних цільових показників або діапазонів для рівня інфляції протягом певного часового горизонту [25]
Башер Ш.	режим, що з'явився як новий підхід для досягнення цінової стабільності і ґрунтується на визначенні цільового показника інфляції, оголошуваного громадськості [27]
Хаммонд Г.	каркас, а не жорсткий набір правил грошово-кредитної політики, що включає певні істотні елементи (стабільність цін як основна мета грошово-кредитної політики; кількісно визначений орієнтир; прозорість та публічність; використання широкого спектра інформації, у тому числі прогнозної; налагоджений механізм підзвітності) [26]

На основі всебічного аналізу дефініцій «інфляційного таргетування», наведеного у таблиці, пропонуємо узагальнене визначення цього поняття як концепції грошово-кредитної політики, що полягає у відкритому встановленні центральним банком держави перспективного показника інфляції та обґрунтованому використанні наявних інструментів зазначеної політики для його дотримання протягом заздалегідь визначеного часового діапазону.

Дослідження сутності режиму інфляційного потребує розгляду функціонального призначення режиму та узагальнення його ключових параметрів (рис. 1).

Рис. 1. Ключові параметри режиму інфляційного таргетування

Джерело: складено авторами на основі [7; 20].

Запровадження інфляційного таргетування, як і всіх інших режимів грошово-кредитної політики, має свої переваги та недоліки. Позитивними наслідками впровадження вказаного режиму є: налагодження центральним банком тісних довірливих зв'язків з громадськістю, прозорість політики; прийнятний та зрозумілий цільовий результативний показник; можливість ведення гнучкої валютної та монетарної політик; зменшення вірогідності економічних потрясінь і мінімізація ризиків завдяки прогнозованості етапів інфляційного таргетування; послаблення впливу інфляційного тягаря на суб'єктів економіки з одночасним посиленням ступеня відповідальності центрального банку; можливість контролю за інфляційними процесами; узгодження довго- та короткострокових цілей грошово-кредитної політики, а отже, створення умов для стабільного розвитку держави за умови успішного проходження всіх етапів такого режиму.

До негативних наслідків запровадження режиму інфляційного таргетування можна віднести: складність управління інфляційним процесом через його багатofакторну природу, наявність невизначеності при прогнозах результативних показників; специфічна методологія розрахунку цільового показника, яка не завжди зрозуміла господарюючим суб'єктам; необхідність постійного сканування і моніторингу стану національної економіки; несприйняття суб'єктами господарювання постійної мінливості валютного курсу; широка свобода дій центрального банку; висока ймовірність посилення кризових явищ у економіці за невеликого функціонування цього режиму, що здатна спричинити великі економічні втрати; довготривалий процес створення передумов для впровадження інфляційного таргетування; обмежений стимулюючий механізм економічного розвитку держави; необхідність розробки досконалої стратегії й тактичних заходів з мінімізацією ризиків в умовах високого рівня невизначеності навколишнього середовища [7; 10; 20; 3; 18].

Зазначимо, що ідею переходу до інфляційного таргетування Національний банк України висунув ще у 2001 році [9]. А перші кроки до впровадження такого режиму на законодавчому рівні були здійснені тільки у 2010 році, і саме у цей час було започатковано низка етапів подальших підготовчих дій (рис. 2).

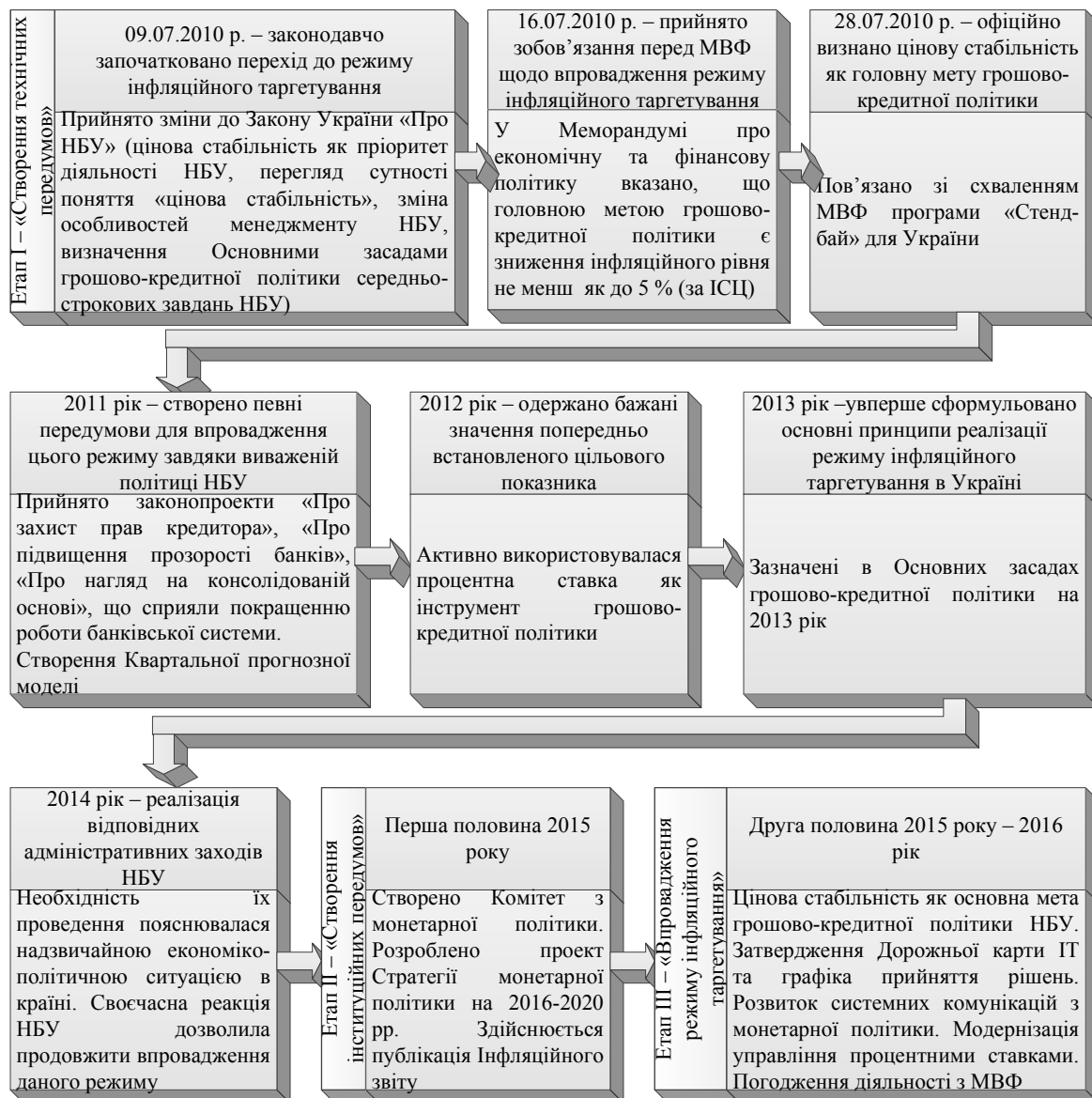

Рис. 2. Еволюція впровадження інфляційного таргетування в Україні
 Джерело: складено авторами на основі [7; 20; 21; 18; 11; 19; 9; 2].

Згідно з Дорожньою картою інфляційного таргетування [7], процеси в цьому напрямку, які відбувалися до 2015 року, об'єднано в перший етап – «створення технічних передумов»; другий етап (перша половина 2015 року) – отримав назву «створення інституційних передумов»; третій (друга половина 2015 року – 2016 рік) – «впровадження режиму інфляційного таргетування».

За даними Національного банку України, заплановані дії були виконані успішно, а згідно з Основними засадами грошово-кредитної політики на 2017 рік інфляційне таргетування закріплено як офіційний режим грошово-кредитної політики в нашій державі.

Проаналізуємо кількісні та якісні показники, що дають підстави використовувати зазначений режим у перспективному плані.

Заходи 2010–2013 років у поєднанні зі сприятливими економічними умовами дали позитивні результати, при цьому чітко прослідковувалася тенденція до зниження рівня інфляція (рис. 3). Стрімке зростання індексу споживчих цін (ІСЦ) у 2014 році пояснюється загостренням соціально-економічної ситуації у країні, що продовжується і у 2015 році. Зазначимо, що у 2015 році намагання приборкати інфляційні процеси було невдалим, що пов'язано не лише з кризовим станом національної економіки, а й неврахуванням проблем, пов'язаних з впровадженням такого режиму. Проте дії другої половини 2015–2016 рр. (рис. 2) дозволили отримати значення ІСЦ у межах визначеного інфляційного таргету (рис. 3), що дало підставу як теоретикам, так і практикам висловлюватися на користь продовження застосування даного режиму в українських реаліях.

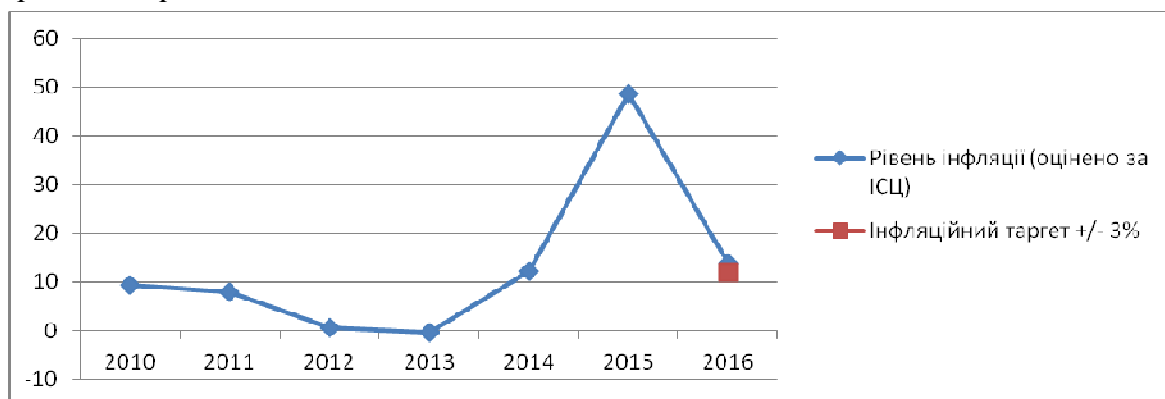

Рис. 3. Динаміка ІСЦ в Україні протягом 2010–2016 років

Джерело: складено авторами на основі [7; 6].

На нашу думку, труднощі, які виникли при проходженні етапів Дорожньої карти ІТ, пов'язані з невирішенням багатьох суттєвих проблем економіки України, без вирішення яких ефективного функціонування режиму інфляційного таргетування є неможливим. До них вважаємо доцільним віднести:

- суттєвий вплив коливань валютного курсу на інфляційний рівень у державі та високий рівень доларизації економіки, що у комплексі погіршують управління цільовим показником інфляційного таргетування та можуть призвести до посилення прояву негативних наслідків на соціально-економічний розвиток України;

- «м'якість» національної валюти, що тісно пов'язане з попереднім фактором і негативно відбивається на стані і структурі золотовалютних резервів, платоспроможності і кредитоспроможності України;

- багатофакторність природи інфляційних процесів, що унеможливує точність прогнозування розвитку явищ і процесів у монетарній сфері та, серед іншого, труднощі при врахуванні немонетарних чинників (наприклад, динаміки коливання світових цін), що перебувають поза сферою впливу центрального банку держави;

- недостатній рівень довіри до банківської системи, зокрема центрального банку, що стримує розвиток фінансового ринку в країні, а отже, і національної економіки загалом;
- неналежний для режиму інфляційного таргетування рівень незалежності Національного банку України, обумовлений необхідністю фінансування дефіциту державного бюджету;
- поглиблення кризових явищ у соціально-політичній сфері, що перешкоджає проведенню необхідних реформ у монетарній і немонетарній сферах;
- сезонне коливання цін на певну продукцію, у тому числі агропромислового сектору, в умовах невизначеності зовнішнього середовища здатне негативно позначитись на доходності суб'єктів підприємництва та їх експортному потенціалі;
- невідповідність реакції органів управління грошово-кредитною сферою мінливим змінам економічної ситуації;
- недосконалість існуючої довгострокової програми дій, в аспекті її динамічного коригування з огляду на результати моніторингових досліджень.

На сьогодні інфляційне таргетування як режим грошово-кредитної політики використовується як у розвинених країнах (Австралія, Канада, Ізраїль, Великобританія, Швеція, Фінляндія, Іспанія, Ісландія, Норвегія, Японія, Нова Зеландія), так і у країнах, що розвиваються (Словенія, Чилі, Південна Корея, Мексика, Польща, Бразилія, Колумбія, Чехія, ЮАР, Угорщина, Туреччина тощо) [7]. Зауважимо, що при впровадженні цього режиму кожна з цих держав поставала перед багатьма проблемами, деякі з них є ідентичними до українських. З огляду на це вважаємо доцільним дослідження досвіду подолання аналогічних до вітчизняних проблем, що виникали у процесі реалізації інфляційного таргетування, з метою адаптування іноземного досвіду до українських реалій.

У більшості держав з таким режимом існує чітка стратегія досягнення бажаного значення рівня інфляції [26; 9; 23], яка містить інформацію про встановлений таргет та можливі відхилення, план впровадження режиму з деталізованим описом етапів, аргументи щодо доцільності проведення вказаних заходів та обґрунтування корисності кожного з них, графік зв'язків з громадськістю, повідомлення населенню про результати діяльності тощо. Як показує практика, періодичне діагностування поточної ситуації для коригування розробленого довгострокового плану дозволяє своєчасно запобігти труднощам і значно знизити ризики такого режиму.

Наявність стратегічного документарного плану не лише обґрунтовано наближає країну до головної мети – цінової стабільності, а й дає змогу підвищувати рівень довіри громадян держави і знижувати рівень соціальної напруги у суспільстві. Періодичне донесення інформації про позитивні зрушення сприятливо позначаються також і на іміджі банківської системи країни, а отже, і на розмірі інвестиційних вкладень фінансового сектору в реальний сектор економіки (промисловість, сільське господарство, будівництво тощо).

Зауважимо, що проблема довіри населення до режиму інфляційного таргетування існувала в багатьох державах, зокрема у Туреччині, Бразилії, США, Канаді. І перегляд методології розрахунку цільового показника (наприклад, неврахування цін на продукти харчування, що викликало багато дискусій в Україні), як правило, спричинював лише погіршення ситуації в Україні. Численні публічні заяви про зниження інфляційного рівня в поєднанні зі зростанням вартості життя громадян призводили до втрати Центральним банком свого авторитету як основного регулятора, що породжувало низку проблем у фінансовій і кредитній системі країни загалом. Натомість такі держави, як Сербія та Індонезія [1] встановлювали короткострокові таргети, що давало можливість тимчасово розв'язувати проблеми, проте у середньо- і довгостроковій перспективі вони знов посилювались. Дослідження цих явищ і процесів дозволяє стверджувати, що без наявності довгострокових орієнтирів функціонування режиму інфляційного таргетування не має сенсу.

Проблема незалежності НБУ у цьому аспекті є неповністю вирішеною, тоді як успішне функціонування інфляційного таргетування можливе лише за виконання цієї умови, про що підтверджують результати дослідження реалізації режиму в інших державах [26]. Центральний банк України нині залежить від результативності діючої в країні податково-бюджетної політики, що суттєво обмежує його свободу дій. Аналіз процесів впровадження цього режиму в країнах, що розвиваються (наприклад, у Колумбії) вказує на їх прискорення тільки за умови узгодження фіскальних та грошово-кредитних заходів [1]. Проте взаємозв'язок між цими політиками є взаємозворотним: у разі успішного функціонування режиму інфляційного таргетування зростає довіра населення до банківських структур, що позитивно позначається на бюджетній сфері (як це відбулося, наприклад, в Ізраїлі [1]).

Перед іншими проблемами, аналогічними українській економіці, наприклад, з високим рівнем доларизації економіки та «м'якістю» національної валюти при переході до інфляційного таргетування, постали Сербія, Грузія, Угорщина тощо [26; 1]. Аналіз досвіду цих держав дозволяє свідчити про доцільність розроблення в Україні спеціальної стратегії центрального банку щодо вирішення цих питань, ключовими заходами якої можуть стати: встановлення певних стандартів функціонування грошового ринку, стимулювання випуску облігацій внутрішньої державної позики у національній валюті, проведення роз'яснювальних робіт з населенням, заохочення ведення зовнішньої торгівлі у гривнях. Проте, як показує світова практика, при реалізації таких заходів слід пам'ятати про єдину мету грошово-кредитної політики – цінову стабільність, оскільки наявність кількох таргетів переважно призводить до руйнівних наслідків і унеможливорює ефективне функціонування національної економічної системи.

Висновки і пропозиції. З метою комплексного вивчення процесу інфляційного таргетування проаналізовано різні дефініції цієї економічної категорії, запропоновано узагальнене визначення цього поняття, висвітлено ключові параметри цього режиму, сформульовані його переваги і недоліки. Зазначено, що провівши відповідні дослідження, Національний банк України обрав інфляційне таргетування як офіційний режим грошово-кредитної політики держави й затвердив Дорожню карту його впровадження. На сьогодні розроблені етапи Дорожньої карти є виконаними. Проте діагностування сучасного стану фінансово-економічної сфери свідчить, що неврахованими залишаються проблеми, ігнорування яких здатне поглибити кризові явища у національній економіці. Пропонуємо такі заходи, що ґрунтуються на передовому досвіді інших країн світу. Зокрема, вважаємо доцільним:

- узгодити цілі та дії НБУ та уряду в монетарній сфері;
- узгодити податково-бюджетну та грошово-кредитну політики у напрямку зростання незалежності НБУ;
- розробити деталізований стратегічний документ реалізації режиму інфляційного таргетування;
 - стимулювати розвиток внутрішнього ринку державних цінних паперів;
 - розробити план заходів зниження доларизації економіки України та зменшення прив'язаності курсу національної валюти до долара США;
 - розробити комплекс заходів із удосконалення фіскальної політики;
 - обґрунтовано здійснювати валютні інтервенції, сприяти лібералізації валютного ринку та розвитку хеджування;
 - стимулювати розвиток фінансового ринку;
 - розробити графік проведення заходів зі спілкування центрального банку з громадськістю;
 - проводити роз'яснювальні та навчальні заходи для громадян;

- створити оперативний дослідницький підрозділ НБУ;
- реформувати та підтримувати банківську систему з метою відновлення довіри населення.

Доцільність і послідовність запровадження цих заходів може стати об'єктом подальших наукових досліджень.

Список використаних джерел

1. *Варва Д.* Досвід інфляційного таргетування: уроки для України / Д. Варва // Вісник НБУ. – 2015. – № 233. – С. 40–57.
2. *Вишневецька В. С.* Економічний механізм інфляційного таргетування в Україні : дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / Вишневецька Васирина Степанівна ; Львівський національний університет імені Івана Франка. – Львів, 2016. – 239 с.
3. *Ганусик Ю. Б.* Проблеми та перспективи впровадження інфляційного таргетування в Україні / Ю. Б. Ганусик // Бізнесінформ. – 2015. – № 10. – С. 318–323.
4. *Гриценко А.* Монетарна стратегія: шлях до ефективної грошово-кредитної політики. Стаття перша. Необхідність і передумови формування монетарної стратегії як форми комунікації центральних банків / А. Гриценко, Т. Кричевська // Вісник НБУ. – 2005. – № 11. – С. 8–17.
5. *Гриценко А. А.* Стабільність грошової одиниці і шляхи її забезпечення / А. А. Гриценко // Стратегія монетарної політики: проблеми вибору та застосування : матеріали науково-практичної конференції. – К., 2002. – 270 с.
6. *Державна служба статистики України* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
7. *Дорожня карта Національного банку України з переходу до інфляційного таргетування (ІТ)* [Електронний ресурс] / НБУ. – Режим доступу : <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=28704716>.
8. *Ковальова Т. В.* Таргетування інфляції: зарубіжний досвід та необхідність впровадження в Україні / Т. В. Ковальова, В. М. Бровко // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. – 2011. – № 1. – С. 125–128.
9. *Лепушинський В.* Стратегічний документ з монетарної політики в умовах запровадження в Україні інфляційного таргетування / В. Лепушинський // Вісник НБУ. – 2015. – № 233. – С. 25–39.
10. *Малахова О. Л.* Стабільність валютного курсу як пріоритет грошово-кредитної політики / О. Л. Малахова, М. В. Марусин // Економіка і суспільство. – 2016. – № 3. – С. 425–432.
11. *Меморандум про економічну та фінансову політику від 16.07.2010* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/890_005.
12. *Мірошник О. Ю.* Особливості застосування інфляційного таргетування, як режиму монетарної політики центрального банку / О. Ю. Мірошник // Фінансовий простір. – 2015. – № 2 (18). – С. 72–75.
13. *Міщенко В. І.* Методологічні та методичні проблеми запровадження таргетування інфляції / В. І. Міщенко // Вісник НБУ. – 2006. – № 5. – С. 40–45.
14. *Мойсеєнко Б. І.* Інфляційне таргетування: міжнародний досвід та українські перспективи / Б. І. Мойсеєнко // Наука та інновації. – 2011. – № 1. – С. 45–52.
15. *Петрик О.* Інфляційне таргетування після кризи: міжнародний досвід / О. Петрик, А. Даниленко // Вісник НБУ. – 2012. – № 10. – С. 15–19.
16. *Петрик О.* Цілі та основні режими сучасної монетарної політики / О. Петрик // Вісник Національного банку України. – 2006. – № 6. – С. 6–13.
17. *Примостка О.* Політика таргетування – теоретичний аспект / О. Примостка // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – № 11. – С. 765–769.
18. *Про Національний банк України* [Електронний ресурс] : Закон України від 20 травня 1999 року № 679-XIV. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/679-14>.
19. *Реалізація режиму ІТ в Україні* [Електронний ресурс] / НБУ. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=39476463>.
20. *Режим інфляційного таргетування* [Електронний ресурс] // Офіційний сайт НБУ. – Режим доступу : https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=85391&cat_id=85371.
21. *Савченко Т. Г.* Інфляційне таргетування в Україні [Електронний ресурс] / Т. Г. Савченко. – Режим доступу : http://lib.uabs.edu.ua/library/Visik/Numbers/1_32_2012/32_01_01.pdf.

22. Хеммонд Дж. Встановлення цільових орієнтирів інфляції / Дж. Хеммонд // Стратегія монетарної політики: проблеми вибору та застосування : матеріали наукової конференції. – К., 2002. – 270 с.

23. Шишкіна О. В. Гроші та кредит : навч. посіб. / О. В. Шишкіна, М. В. Дубина. – Чернівці : Видавець Брагинець О. В., 2016. – 692 с.

24. Шкодкіна Ю. М. Міжнародний досвід інфляційного таргетування / Ю. М. Шкодкіна, Ю. О. Пух // Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції імені проф. Балацького О. Ф., м. Суми, 27 травня 2015 р. / за заг. ред.: О. В. Прокопенко, М. М. Петрушенка. – Суми : СумДУ, 2015. – С. 385–386.

25. Bernanke B. The logic of monetary policy [Електронний ресурс] / The Federal Reserve Board. – Режим доступу : <http://www.federalreserve.gov/boarddocs/speeches/2004/20041202/default.htm>.

26. Gill Hammond. State of the art of inflation targeting. CCBS Handbook No. 29 – February 2012 version.

27. ŞEFİKA BAŞER. PRE CONDITIONS OF INFLATION TARGETING. – ANKARA: Department of Economics İhsan Doğramacı Bilkent University, 2011. – 56 pp.

References

1. Varva, D. (2015). Dosvid inflatsiinoho tarhetuvannia: uroky dlia Ukrainy [The Experience of Inflation Targeting: Lessons for Ukraine]. *nyk NBU – Bulletin of the NBU*, 233, 40–57 [in Ukrainian].

2. Vyshnevska, V. S. (2016). *Ekonomichnyi mekhanizm inflatsiinoho tarhetuvannia v Ukraini* [The Economic Mechanism of Inflation Targeting in Ukraine]. (Candidate's thesis). Lvivskiy natsionalnyi universytet imeni Ivana Franka, Lviv [in Ukrainian].

3. Hanusyk, Yu. B. (2015). Problemy ta perspektyvy vprovadzhennia inflatsiinoho tarhetuvannia v Ukraini [Problems and prospects of introduction of inflation targeting in Ukraine]. *Biznesinform – Biznesinform*, 10, 318–323 [in Ukrainian].

4. Hrytsenko, A., Krychevska, T. (2005). Monetarna stratehiia: shliakh do efektyvnoi hro shovokredytnoi polityky. Statia persha. Neobkhidnist i peredumovy formuvannia monetarnoyi stratehiyi yak formy komunikatsiyi tsentral'nykh bankiv [Monetary strategy: the path to effective monetary and credit policy. Article first. Necessity and preconditions for the formation of a monetary strategy as a form of communication of central banks]. *Visnyk NBU – Bulletin of the NBU*, 11, 8–17 [in Ukrainian].

5. Hrytsenko, A. A. (2002). Stabilnist hroshovoyi odyntysi i shliakhy yii zabezpechennia [Stability of the monetary unit and ways of its provision]. *Stratehiia monetarnoyi polityky: problemy vyboru ta zastosuvannia: Naukovo-praktychna konferentsiia – Strategy of monetary policy: problems of choice and application: The scientific-practical conference*. Kyiv [in Ukrainian].

6. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy [State Statistics Service of Ukraine]. Retrieved from <http://www.ukrstat.gov.ua>.

7. Dorozhnia karta Natsionalnoho banku Ukrainy z perekhodu do influatsiunoho tarhetuvannia (IT) [Road map of the National Bank of Ukraine on transition to inflation targeting (IT)]. Retrieved from <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=28704716>.

8. Brovko, V. M., Kovalova, T. V. (2011). Tarhetuvannia inflatsii: zarubizhnyi dosvid ta neobkhidnist vprovadzhennia v Ukraini [Targeting inflation: foreign experience and the need for implementation in Ukraine]. *Problemy i perspektyvy rozvytku pidpryiemnytstva – Problems and prospects of entrepreneurship development*, 1, 125–128 [in Ukrainian].

9. Lepushynskiy, V. (2015). Stratehichniy dokument z monetarnoi polityky v umovakh zaprovadzhennia v Ukraini inflatsiinoho tarhetuvannia [Strategic document on monetary policy in the conditions of introduction of inflation targeting in Ukraine]. *Visnyk NBU – Bulletin of the NBU*, 233, 25–39 [in Ukrainian].

10. Malakhova, O. L., Marusyn, M. V. (2016). Stabilnist valiutnoho kursu yak priorytet hroshovokredytnoi polityky [Stability of the exchange rate as a priority of monetary policy]. *Ekonomika i suspilstvo – Economics and Society*, 3, 425–432 [in Ukrainian].

11. *Memorandum pro ekonomichnu ta finansovu polityku vid 16.07.2010* [Memorandum on Economic and Financial Policies on 16.07.2010]. Retrieved from http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/890_005.

12. Miroshnyk, O. Yu. (2015). Osoblyvosti zastosuvannia inflatsiinoho tarhetuvannia, yak rezhymu monetarnoi polityky tsentralnoho banku [Features of the application of inflation targeting, as a regime of monetary policy of the central bank]. *Finansovyyi prostir – Financial space*, 2(18), 72–75 [in Ukrainian].

13. Mishchenko, V. I. (2006). Metodolohichni ta metodychni problemy zaprovadzhennia tarhetuvannia inflatsii [Methodological and methodical problems of introduction of inflation targeting]. *Visnyk NBU – Bulletin of the NBU*, 5, 40–45 [in Ukrainian].

14. Moyseyenko, B. I. (2011). Inflatsiine tarhetuvannia: mizhnarodnyi dosvid ta ukraiinski perspektyvy [Inflation targeting: international experience and Ukrainian perspectives]. *Nauka ta innovatsii – Science and Innovation*, 1, 45–52 [in Ukrainian].
15. Petryk, O., Danylenko, A. (2012). Inflatsiine tarhetuvannia pislia kryzy: mizhnarodnyy dosvid [Inflation targeting after the crisis: international experience]. *Visnyk NBU – Bulletin of the NBU*, 10, 15–19 [in Ukrainian].
16. Petryk, O. (2006). Tsili ta osnovni rezhymy suchasnoi monetarnoi polityky [Goals and main modalities of modern monetary policy]. *Visnyk NBU – Bulletin of the NBU*, 6, 6–13 [in Ukrainian].
17. Prymostka, O. (2016). Polityka tarhetuvannia – teoretychnyi aspekt [Targeting policy is a theoretical aspect]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky – Problems and prospects of entrepreneurship development*, 11, 765–769 [in Ukrainian].
18. *Pro Natsional'nyy bank Ukrayiny» [On the National Bank of Ukraine]*. № 679-XIV (May 20, 1999). Retrieved from <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/679-14>.
19. *Realizatsiia rezhymu IT v Ukraini [Implementation of the IT regime in Ukraine]*. Retrieved from <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=39476463>.
20. *Rezhym inflatsiinoho tarhetuvannia [The mode of inflation targeting]*. Retrieved from https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=85391&cat_id=85371.
21. Savchenko, T. H. (2012). *Inflyatsiine tarhetuvannia v Ukrayini [Inflation Targeting in Ukraine]*. Retrieved from http://lib.uabs.edu.ua/library/Visnik/Numbers/1_32_2012/32_01_01.pdf.
22. Khemmond, Dzh. (2002). Vstanovlennia tsilovykh oriyentyriv inflatsii [Setting target inflation targets]. *Stratehiya monetarnoyi polityky: problemy vyboru ta zastosuvannia: Naukovo-praktychna konferentsiia – Strategy of monetary policy: problems of choice and application: The scientific-practical conference*. Kyiv [in Ukrainian].
23. Shyshkina, O. V., Dubyna, M. V. (2016). *Hroshi ta kredyt [Money and Credit]*. Chernihiv: Vydavets Brahynets O. V. [in Ukrainian].
24. Shkodkina, Yu. M., Pukh, Yu. O. (2015). Mizhnarodnyi dosvid inflatsiinoho tarhetuvannia [International experience of inflation targeting]. *Ekonomichni problemy staloho rozvytku: Mizhnarodna naukovo-praktychna konferentsiia imeni prof. Balatskoho O. F. – Economic Problems of Sustainable Development: The International Scientific and Practical Conference named after prof. Balatskoho O. F.* (May 27, 2015), Sumy: SumDU [in Ukrainian].
25. Bernanke B. (2004). *The logic of monetary policy. The Federal Reserve Board*. Retrieved from <http://www.federalreserve.gov/boarddocs/speeches/2004/20041202/default.htm>.
26. Gill Hammond (2012). State of the art of inflation targeting. *CCBS Handbook* No. 29 – February 2012 version.
27. ŞEFİKA BAŞER (2011). PRE CONDITIONS OF INFLATION TARGETING. ANKARA: *Department of Economics İhsan Doğramacı Bilkent University*.

Шишкіна Олена Вікторівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Чернігівський національний технологічний університет (вул. Шевченка, 95, м. Чернігів, 14035, Україна).

Шихкина Елена Викторовна – кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры финансов, банковского дела и страхования, Черниговский национальный технологический университет (ул. Шевченко, 95, г. Чернигов, 14035, Украина).

Shyshkina Olena – PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of Department of Finance, Banking and Insurance, Chernihiv National University of Technology (95 Shevchenka Str., 14035 Chernihiv, Ukraine).

E-mail: shyshkina.olena.v@gmail.com

Жук Олена Сергіївна – кандидат економічних наук, асистент кафедри економіки та фінансів підприємства, Київський національний торговельно-економічний університет (вул. Киото, 19, м. Київ, 02156, Україна).

Жук Елена Сергеевна – кандидат экономических наук, ассистент кафедры экономики и финансов предприятия, Киевский национальный торгово-экономический университет (ул. Киото, 19, г. Киев, 02156, Украина).

Zhuk Olena – PhD in Economics, Assistant of the Department of Economics and Business Finance, Kyiv National University of Trade and Economics (19 Kioto Str., 02156 Kyiv, Ukraine).

E-mail: e_zhuk@ukr.net

Краснянська Юлія Валеріївна – студентка кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Чернігівський національний технологічний університет (вул. Шевченка, 95, м. Чернігів, 14035, Україна).

Краснянская Юлия Валерьевна – студентка, кафедры финансов, банковского дела и страхования, Черниговский национальный технологический университет (ул. Шевченко, 95, г. Чернигов, 14035, Украина).

Krasnianska Yuliia – student of Department of Finance, Banking and Insurance, Chernihiv National University of Technology (95 Shevchenka Str., 14035 Chernihiv, Ukraine).

E-mail: krasnyanskaya.yulia@gmail.com